

HANDVATTEN BIJ AANBEVELING

2 ZORG VOOR EEN PROCES VAN UITVOEREN, MONITOREN, BIJSTELLEN EN BORGEN

De leidraad ‘Werken aan onderwijsverbetering’ ondersteunt scholen in het voortgezet onderwijs om zich tot lerende organisatie te ontwikkelen. De leidraad is opgebouwd uit zes aanbevelingen.

In deze bijlage staan concrete handvatten die horen bij de tweede aanbeveling. Met de handvatten kun je als schoolleider, docent of team het verbeterplan uitvoeren, monitoren, bijstellen en borgen. Zie de leidraad voor meer achtergrondinformatie.

Handvat 1 Onderzoeksmatig werken

De leeromgeving 'Onderzoekscultuur. Evidence informed werken aan schoolontwikkeling' van het 'Platform Samen Onderzoeken' biedt informatie en instrumenten voor onderzoeksmatig werken.
https://onderzoekscultuur-scholen.platformsamenonderzoeken.nl

Handvat 2 Tips voor borging in structuur en in personen

Borging in de structuur

- Leg de nieuwe aanpak vast, bijvoorbeeld in een kwaliteitskaart. In een kwaliteitskaart neemt een onderwijsteam de aanpak en de belangrijkste aandachtspunten op.
- Zet het speerpunt twee keer per jaar op de teamagenda en bespreek kort:
  - Voeren we de aanpak nog steeds uit zoals bedoeld?
  - Ervaren we knelpunten in de uitvoering of de resultaten?

Borging in personen

Beleg het speerpunt bij een teamlid die de kwaliteit bewaakt. Dit kan de schoolleider zijn. Het kan ook een docent zijn met expertise en mandaat op het speerpunt. Het kan een speerpunt zijn voor de hele school, een afdeling of een sectie. De taken van diegene zijn om:

- te bewaken dat de aanpak wordt uitgevoerd zoals bedoeld. Bijvoorbeeld door regelmatig te observeren;
- (nieuwe) collega's te begeleiden in het goed uitvoeren van de aanpak door hen feedback te geven en vragen te beantwoorden;
- nieuwe ontwikkelingen bij te houden, zoals nieuwe kennis, (ICT-)mogelijkheden en materialen;
- te evalueren of de aanpak tot de gewenste verbetering leidt;
- kleine bijstellingen in de aanpak voor te stellen;
- de doorgaande lijn in school te bewaken;
- verslag hiervan uit te brengen in de teamvergadering en zo nodig een nieuwe verbetercyclus initiëren.

Handvat 3 Knelpunten

Als schoolleider of kartrekker kun je verschillende knelpunten tegenkomen tijdens het uitvoeren, monitoren en bijstellen van een verbeterplan en tijdens de borging. In onderstaande tabel staan in de linkerkolom drie veel voorkomende knelpunten die schoolleiders ervaren. In de rechterkolom staan tips om met de knelpunten om te gaan.

Knelpunt	Tips voor schoolleiders en kartrekkers
Docenten voeren de nieuwe aanpak niet uit zoals bedoeld.	• Bespreek of het doel en het belang ervan duidelijk is. • Bespreek of de afspraken en de ruimte voor eigen keuzes duidelijk zijn. • Bespreek of docenten over voldoende vaardigheden beschikken. • Bespreek of docenten zich veilig voelen en ruimte ervaren om de nieuwe aanpak te leren. • Bespreek of docenten tegen belemmeringen of knelpunten oplopen. • Bespreek hoe de samenwerking in het team verloopt. • Neem passende maatregelen op basis van de oorzaak. • Zorg dat de docent met expertise op het thema voldoende mandaat heeft om collega's te begeleiden of aan te sturen.
Monitoren en bijstellen van de nieuwe aanpak schieten erbij in.	• Zorg dat de teamleden in een PLG een rol hebben om de invoering, de monitoring en de bijstelling van het verbeterplan te begeleiden. • Neem voldoende tijd om het plan in te voeren en bij te stellen. • Organiseer momenten waarop docenten in dialoog kunnen over de invoering van de nieuwe aanpak. • Bespreek knelpunten en goede voorbeelden in het team.
De nieuwe aanpak leidt onvoldoende tot verbetering.	• Verzamel gegevens over de implementatie en bespreek of de nieuwe aanpak wordt uitgevoerd zoals bedoeld. • Ga als PLG na wat de oorzaak is dat verbetering uitblijft door stap 2 van de cyclus opnieuw te doorlopen. • Stel de aanpak bij of stel een aanvullend verbeterplan op via stappen 3, 4 en 5.